

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve
egy hóra 15 korona, negyedévre 45 korona,
fél évre 90 korona, egész évre 180 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Petőfi-utca 2. — Telefon sz. 200.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Varsó

felő néz ma a világ. Varsó alatt véres aszurok hegyén villog a rend, a béke, fegyvettség és az anarchia, gyilkosság vandallismus. Az ősi Magyarország tépelt részsein pedig fegyverkezés az életünkre törő cseh, oláh, szerb.

A győztes entente az általa szült korszakoktól várja a nyugati kultúra védelmét. Ezek pedig fűtylnek a nyugati kultúrára. Nekik mindegy Európa és mindegy az emberi béke és jólét. Mámorok a szarkafő, kőnyagok a vörös maszagtól. Sehhol munka, sehhol rend, sehhol megbízhatóság.

S ebben a háborgó, izzó forrongásban egyetlen nyugodt pont ez a megtépzott, eltemetett, csonka Magyarország. Az egyetlen nép a népek között, mely komoly akaráttal lépett a konszolidáció útjára. Sok a bűnünk ma is: fecsegünk, esztelenünk, áskálódunk, erőltetelendünk. Nagy átok ez a fajunkban, hi kell irannunk, hogy tényleg élni, teremteni tudjunk. Az első lépéseket bár döcögve, vészszorgva, de megtettük. Minden ország békejének, fejlődésének főfeltétele, legbiztosabb támasza az erős, fegyvetmezett hadsereg. Tudják mi volt az életünk a hadsereg nélkülül időkben. A királyi- és katonai korszak romlásai. A szovjet teljesen felborította a fajn jog és vagyonbiztonságát. A nép fegyveresen akarta magát megvédeni. Szörványos felkelésin az ellenforradalmak nem segítettek. Magtanulok keserű tanulással, hogy a belső rend s nemzeti függetlenség csak fegyvetmezett hadsereg mögött van. A katonák mikor országot védi, saját faluját s tűzhelyét is védi. A mi hadseregünk a magyar nép miatt van. A magyar nép tudta, hogy hadseregére van szüksége, tehát elküldte fiait a zászlók alá, hogy őreik legyenek a magyarság életének.

Elmondhatjuk, hogy van fegyvetmezett derék hadseregünk, olyan hadseregünk, mely erkölcsi érték tekintetében ma első helyen áll Európában, hadsereg, melyet a hecsüflet és haszszerezet hajt. Előfordult ugyan, hogy Zalamegyében egyes katonák az aratási szabadságról későn vonultak be. Ez azonban gonosz ámitók sötét agitációjának eredménye. Itt minden derék magyar maga kell, hogy fellépjen, mert aki a hadsereg ellen tör bármilyen mértékben is, az hazasárul. S az el is fogja nyerni méltó büntetését.

A magyar hadsereg áll, szilárdan és megbízhatóan, mint a

szikla és fegyvere mögött bármilyen történelmi is, bármerre dől a súlyos külpolitikai helyzet: nyugodtan érik, piheg a magyar jövő.

LEGUJABB:

A lengyelek újabb döntő sikert arattak az oroszokon. Pilsudszky seregének jobbszárnya bekerítte az oroszok Varsó ellen vonult seregét. A lengyel csapatok a Bóg mentén nyomulnak észak felé. — A lengyelek a hatalmas tartalék seregeiket felhasználva, általános támadást kezdenek az oroszok ellen.

A lengyelek az orosz békefeltételeket visszautasították.

A lengyel hadsereg hat ellenséges hadosztályt bekerített és 40 ezer foglyot ejtett. A lengyelek győzelmes előnyomulásának hatására, a vörös hadsereg Lemberg városától visszavonult.

Haller István kultuszminiszter az új középiskolai rendtartásról.

Fővárosi közgyűlési beszéd.

As új középiskolai rendtartás, melyet már csaknem husz esztendője terveznek, most végre elkezdődött és a hónap 28-án már átmenti a minisztertanácson. — Haller István kultuszminiszter szíves volt velünk megismertetni az új rendtartás fontosabb részleteit, melyek annál figyelemreméltóbbak, mert híváratlanok, hogy arról a szülőknél nagyobb értsejtőljenek. A vallás-és közoktatásügyi miniszter ur munkatársainknak a következőket mondotta:

— A gimnáziumok és reális-kolák mostani rendtartása még az 1890. évből való, tehát harminc esztendő. E nagy idő alatt, természetesen sok tekintetben elavult és nem felel meg a modern pedagógiai követelményeknek. Már 1903-ban megbizták az országos közoktatási tanácsot, hogy foglalkozzék a középiskolai rendtartás reviziójával. Ezek a munkálatok 1910-ben el is készültek, de nem lettek sem végleges formába öltve, sem előterjesztve. A folyó évben a munkálatot elővetítettük és miután azt az illetékes szakfordörökkel letárgyaltuk és megfelelően módosítottuk, az készen áll.

1916-ban megjelent már a rendtartás egyik része, a leányközépiskolák rendtartása, ugy-hogy ennek körvonalzása lett is bizonyos diszparitás a leány-és fiúközépiskolák között, amennyiben az egyik új, a másik a régi rendtartás alapján állott.

Most megjelenik az egységes rendtartás, amelynek a régitől való főbb eltérései a következők:

1. Az új rendtartás is megkivánja a már rendelkezésre szabályozott felvételi vizsgát.

2. Megállapítja a rendtartás, hogy a felvételnél a helyben lakó növendékek, továbbá a felekezeti által fenntartott iskolákban az illető felekezethez tartozó tanulók a felvételnél előnyben részesítendők.

3. A fiúközépiskolákba beirt leánytanulók bizonyos előfeltételek mellett, a testgyakorlat kivételével, az összes tanítási órákon résztvehetnek.

4. A középiskola ötödik osztályába csak a negyedik osztályt sikerrrel végzett azon tanuló léphet, akit a tanári testület a középiskola felsőbb osztályaiban való haladásra képesnek itél. Ezentul tehát a negyedik osztályban a tanuló két bizonyítványt kap, megkapja az osztály-bizonyítványt és kap egy bizonyítványt arról, hogy a tanári testület képesíti-e arra, hogy az ötödik osztályba beiratkozhassék.

5. Egy-egy osztály létszámát a fiúknál 60, a leányoknál 40 tanulóban állapítottuk meg. Ennek a létszámnak a túllépése a fiúknál teljesen eltiltattik, a leányoknál kivételesen esetben főleg meg fog engedtetni.

6. Az igazgató mellé, aki a tanulmányi ügyek vezetője, ki fog neveztetni egy helyettes igazgatót aki az adminisztratív ügyek intézésében segít az igazgatónak.

7. Az a tanuló, aki valamely osztályban mint ismételő két, vagy több rendes tárgyból „elégtelen” jegyet kapott, az osztályt többé nem ismételteti, mint magántanuló sem.

8. Az olyan tanuló, aki középiskolai tanulmányai folyamán már két osztályt ismételt, harmadszori bukás esetén tanulmányait középiskolában nem folytathatja.

9. Magánintézetben magántanuló többé nem vizsgázhat.

Végül még a miniszter a következők szervezett intézkedéseiről tájékoztatott bennünket:

— Mivel a tandíjmelés igen lényeges lesz, ami az általános drágulással és az állam pénzügyi helyzetével megmagyarázható, úgy intézkedünk, hogy a köznevelésügyi gyermekeknek ennek a tandíjának csak egy alacsony hányadát fizessék.

— Mennyibe kerül a cseh hadsereg? A „Novnost” kimutatása szerint a cseh hadseregnek évente 3650 millió kiadása van. Ez annyit jelent, hogy minden polgár, nemre és korra való tekintet nélkül évente 260 koronát fizet a katonaság céljaira. Ezek után egy öttagu család háztartása évente 1300 koronával, van megterhelve.

— Kántorbelkeltás Bodajton. Augustus 20-án itatva be Puli György esperesplebános a június 15-én megválasztott új kántort: Uhlár Gyula fővárosi tanító. Az újonnan alakított énekkar Becher J. „Missá prima” zenés miséjét adta elő a kóruson. Evangélium után volt az eskütel, mely után Puli György esperesplebános leendőletes szavakkal üdvözölte a beiktatottat. Utána élvezetes áhiattal hallgatták a hívek Kardos Gyula f. isk. igazgató „Miatyánk” szövegét. A Budapest-angyalöldi ker. szoc. párt zenekara és Princz Aladár vezényelt egy-egy egyes-játéka gyönyörű aláfestése volt a fáradságot nem ismerő buzgósággal működő énekkarnak. A szép összjátékot az új kántorantitő, Uhlár Gyula dirigálta.

— Fekete kenyere volt eddig is a vasutasnak, de legalább nem volt mindig keserű. (Igaz, hogy a háboru alatt emiatt sem volt oka panaszra!) Most azonban azt kell látnunk, hogy nemcsak fekete, nemcsak keserű, de egyáltalán ehetetlen is. Egyik alkalauz ugyanis felmutatta nekünk a legutóbb süjtött kenyert. Egyszeren botány, hogy olyan lisztet is adhatnak ki, amelyből ez a kenyér készült. A vizsgálés — úgy látszik — nagyon messzire visszanyulik. Az u. n. konzum ellen ugyanis ez a panasz napról-napra erősebb a meggyőződésünk, hogy likos zaidó összeesküvés folyik ezen a téren is, minden erejével arra törekedvén, hogy a meggyőződéses keresztény szocialista vasutasokat elkieserítse a mai ker. kormányzat ellen. De majd körmere ütünk a t. bandának.

Dr. Lovaros Aladár polgármester tegnap távirati uton megkeresést intézett a fővárosi illetékes tényszőfőhöz s kérte a liszt vegyi uton való megvizsgálásának elrendelését és a baj sürgős orvoslását. A polgármester közbenjárása remélhetőleg a kívánt eredményre fog járni.

— Hafalózás. Megrendítő csapás érte szombaton Debreczényi István nyomdatulajdonos. Neje, szül. Resánszky Mariska augusztus hó 21-én délután fél 3 óraker, rövid szünetes után a szentégekkel megerősödvé, példás életének 30-ik. házasságuk 2-ik évében a budapesti szülészeti klinikán hirtelen elhunyt. Temetése f. hó 23-án délután lesz Budapestben a román. kath. egyház szertartásával szertartással, ahonnan Székesfehérvárra a Szent-Háromság temető tépénájába szállították és e hó 25-én délután 6 óraker újlagos beszentelés után a szedreskerti sírkertben helyezik örök nyugalomra. A sors-tól már másodsor mélyen süjtött család iránt városserte észinte részvét nyilatkozik meg.

